

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2007. gada 1. februārī*

Lieta C-199/04

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam,

ko 2004. gada 4. maijā cēla

Eiropas Kopienų Komisija, ko pārstāv K. F. Dirāna [*C.-F. Durand*] un F. Simoneti [*F. Simonetti*], pārstāves, kam palīdz A. Hovarde [*A. Howard*], *barrister*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, ko pārstāv M. Bezels [*M. Bethell*], pēc tam Ī. O'Nila [*E. O'Neill*], pārstāvji, kam palīdz D. Elvins [*D. Elvin*], QC, un Dž. Maurisi [*J. Maurici*], *barrister*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — angļu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*],
tiesneši R. Šintgens [*R. Schintgen*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*],
J. Makarčiks [*J. Makarczyk*] (referents) un L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*],

ģenerālvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 23. februārī,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez
ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar prasības pieteikumu Eiropas Kopienų Komisija lūdz tiesu atzīt, ka, neveicot visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu pilnīgu un precīzu 2.–6., 8. un 9. panta Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvā 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 175, 40. lpp.), kurā izdarīti grozījumi ar Padomes 1997. gada 3. marta Direktīvu 97/11/EK (OV L 73, 5. lpp.; turpmāk tekstā — “Direktīva 85/337”) transpozīciju, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar šo direktīvu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesiskais regulējums

- 2 Direktīvas 85/337 2. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Dalībvalstis nosaka visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka, pirms tiek dota piekrišana, tos projektus, kuriem var būt būtiska ekoloģiskā ietekme *inter alia* to rakstura, izmēra vai atrašanās vietas dēļ, pakļauj novērtējumam attiecībā uz to ietekmi. Šie projekti ir noteikti 4. pantā.”

- 3 Atbilstoši šīs direktīvas 3. pantam:

“Ekoloģiskā ekspertīze nosaka, raksturo un novērtē noteiktā veidā, ņemot vērā katru atsevišķu gadījumu un saskaņā ar 4. līdz 11. pantu, projekta tiešo un netiešo ietekmi uz šādiem faktoriem:

- dzīvām būtnēm, faunu un floru,
- augsni, ūdeni, gaisu, klimatu un ainavu,
- materiālām vērtībām un kultūras mantojumu,

— mijiedarbību starp faktoriem, kas minēti pirmajā, otrajā un trešajā ievilkumā.”

4 Šīs direktīvas 4. panta 2. punktā ir noteikts:

“Saskaņā ar 2. panta 3. punktu dalībvalstis:

a) ar katra [konkrētā] gadījuma pārbaudēm,

vai

b) pēc dalībvalsts noteiktajiem limitiem vai kritērijiem,

attiecībā uz II pielikumā uzskaitītajiem projektiem nosaka, vai projekts jānovērtē saskaņā ar 5. līdz 10. pantu.

Dalībvalstis var nolemt piemērot gan a), gan b) apakšpunktā minēto kārtību.”

5 Direktīvas 85/337 II pielikums ar nosaukumu “4. panta 2. punktā minētie projekti” attiecas uz 5. punkta b) apakšpunktā minētajām cementa ražošanai paredzētajām iekārtām.

Valsts tiesiskais regulējums

- 6 Apvienotajā Karalistē atļaujas izmantot kurināmos atkritumus izsniegšanas procesā pienākumi vides aizsardzības jomā tiek sadalīti starp pilsētu attīstības iestādēm un vides iestādēm.
- 7 Pirmās, proti, pilsētas pašvaldības attīstības dienesti, izskata pieteikumus būvatļauju saņemšanai. Ja pilsētas pašvaldības attīstības dienests pieteikumu noraida vai atbildi uz to nesniedz, pieteikuma iesniedzējs par noraidījumu vai atbildes nesniegšanu var iesniegt sūdzību valsts sekretāram. Tas var arī nolemt atbrīvot pilsētas pašvaldības attīstības dienestu no pieteikuma izskatīšanas un pats lemt par pieteikumu būvatļaujas saņemšanai. Velsā valsts sekretāra pienākumus pilsētu attīstības jomā pilda *National Assembly for Wales*.
- 8 Atbilstoši 57. pantam 1990. gada Likumā par pilsētas un lauku teritoriālo plānošanu (*Town and Country Planning Act 1990*, turpmāk tekstā — “TCPA”) būvatļauja ir nepieciešama, lai veiktu ikvienu “labiekārtošanu”, tas ir jēdziens, kas šī paša likuma 55. pantā definēts kā “būvniecības, inženiertehnisko, rakšanas darbu, vai citu darbību veikšana, ko īsteno zemes gabalā, virs vai zem tā, vai arī būves vai zemes lietojuma būtisku grozījumu veikšana”.
- 9 Saņemot pieteikumu būvatļaujas saņemšanai, par pilsētu attīstību atbildīgie dienesti lemj arī par vajadzību veikt Direktīvā 85/337 paredzēto ietekmes uz vidi novērtējumu.

- 10 Šajā sakarā ar 1988. gada Pilsētu un lauku teritoriālās plānošanas (ietekmes uz vidi novērtēšanas) noteikumiem [*Town and Country Planning (Assessment of Environmental Effects) Regulations 1988*] valsts tiesību sistēmā ir transponēta Direktīvas 85/337 sākotnējā versija, tostarp iepriekš pastāvošajā teritoriālās plānošanas sistēmā ieviešot jaunas procedūras prasības.
- 11 Direktīva 97/11 minētajā tiesību sistēmā tika transponēta ar 1999. gada Pilsētu un lauku teritoriālās plānošanas (ietekmes uz vidi novērtēšanas) noteikumiem (Anglija un Velsa) [*Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations 1999*].
- 12 Īstenojot atbilstoši 1990. gada Vides aizsardzības likuma (*Environmental Protection Act 1990*) I nodaļai ieviesto integrēto piesārņojuma kontroles (“integrated pollution control”) sistēmu, *Her Majesty's Inspectorate of Pollution* [Viņas Augstības vides inspektors] līdz Vides aģentūras izveidošanai, bet pēc tam pati Vides aģentūra izvērtē darbību iespējami kaitīgo ietekmi uz vidi. Atbilstoši minētā likuma 6. pantam “reglamentētu darbību”, proti, Valsts sekretāra reglamentētu potenciāli piesārņojošu darbību, tostarp Anglijā un Velsā var veikt, tikai saņemot Vides aģentūras atļauju.
- 13 1997. gada februārī Vides ministrija publicēja Plānošanas politikas vadlīnijas Nr. 23 (*Planning Policy Guidance Note 23*) par pilsētu plānošanas politiku un cīņu ar piesārņojumu. Šajās vadlīnijās cita starpā skaidrota saikne starp pilsētu plānošanas iestāžu uzdevumiem un piesārņojuma apkarošanas iestāžu juridiski nodalītajiem uzdevumiem.

Pirmstiesas procedūra

- 14 1997. un 1998. gadā Komisija saņēma divas sūdzības par sabiedrības *Castle Cement* izmantotai cementa rūpnīcai Klizerojā (Lankšīra) izsniegtajām atļaujām izmantot šķidro rūpniecisko atkritumu maisījumu, sauktu "*Cemfuel*", lai ar to aizstātu daļu parasti izmantotā kurināmā. No sūdzību iesniedzēju viedokļa valsts kompetentās iestādes nav pārbaudījušas, vai ir jāveic attiecīgā projekta ietekmes uz vidi novērtējums pirms šādas atļaujas izsniegšanas.
- 15 1999. gadā Komisijai tika iesniegta arī sūdzība par šīs pašas sabiedrības izmantoto cementa rūpnīcu Peidsvudā (Flintšīra). Šajā gadījumā, lai gan tika veikts ietekmes uz vidi novērtējums, *National Assembly of Wales* atļāva būvēt papildu krāsni, kā arī parasto kurināmo aizvietot ar *Cemfuel*, nesmalcinātām riepām, papīra un plastmasas materiālu atkritumu maisījumu, sauktu "*Profuel*", vēl pirms Vides aģentūras lēmuma par pieteikumu izsniegt atļauju.
- 16 Laikā no 1997. gada 11. jūlija līdz 1999. gada 30. martam Komisija un Apvienotās Karalistes valdība divas reizes savstarpēji nosūtīja vēstules saistībā ar sūdzībām par Klizerojas cementa rūpnīcu. Arī saistībā ar sūdzību par Peidsvudas cementa rūpnīcu notika vēstuļu apmaiņa, Komisijai 1999. gada 19. aprīlī pieprasot minētajai valdībai sniegt paskaidrojumus un pēdējai atbildot uz šo pieprasījumu 1999. gada 18. jūnijā.
- 17 Ņemot vērā šos apstākļus, Komisija uzskatīja, pirmkārt, ka atbildīgo valsts iestāžu atsaucis uz *TCPA* ietvertu "būves vai zemes lietojuma veida būtiskas grozīšanas" kritēriju rezultātā atsevišķiem projektiem, tostarp cementa rūpnīcās izmantojamā kurināmā maiņas projektiem, netiek piemērotas Direktīvā 85/337 paredzētās procedūras. Otrkārt, Apvienotā Karaliste nav pietiekami saskaņojusi tiesību normas

pilsētu attīstības jomā ar tiesību normām, kas attiecas uz piesārņojuma novēršanu, lai nodrošinātu šajā direktīvā noteikto pienākumu izpildi un mērķu sasniegšanu. Šī iemesla dēļ Komisija 2001. gada 7. maijā nosūtīja šai dalībvalstij brīdinājuma vēstuli.

- 18 Tā kā Apvienotās Karalistes iestāžu atbilde uz šo vēstuli pārlicināja Komisiju, ka Direktīva 85/337 nav atbilstoši ieviesta un faktiski piemērota, šai dalībvalstij 2002. gada 18. jūlijā tika nosūtīts argumentēts atzinums, aicinot to veikt vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu ar šo direktīvu tai uzliktos pienākumus, divu mēnešu laikā no šī atzinuma saņemšanas dienas.
- 19 Uzskatīdama Apvienotās Karalistes valdības atbildi uz argumentēto atzinumu par neapmierinošu, Komisija nolēma celt šo prasību.

Par prasības pieņemamību

- 20 Vispirms ir jāatzīst, ka Tiesa var pēc savas ierosmes pārbaudīt, vai EKL 226. pantā paredzētie nosacījumi prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi iesniegšanai ir izpildīti (skat. it īpaši 1992. gada 31. marta spriedumu lietā C-362/90 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-2353. lpp., 8. punkts, un 2005. gada 27. oktobra spriedumu lietā C-525/03 Komisija/Itālija, *Krājums*, I-9405. lpp., 8. punkts).
- 21 Tādējādi šis procedūras gadījumā argumentētajam atzinumam un prasībai ir jāietver loģiski un precīzi iebildumi, lai dalībvalstij un Tiesai ļautu precīzi novērtēt norādītā

Kopienu tiesību pārkāpuma apmēru, kas ir obligāts nosacījums, lai minētā valsts vēlāk varētu izmantot savus aizstāvības līdzekļus un lai Tiesa varētu pārbaudīt norādīto valsts pienākumu neizpildi (šajā sakarā skat. 2006. gada 4. maija spriedumu lietā C-98/04 Komisija/Apvienotā Karaliste, Krājums, I-4003. lpp., 18. punkts).

- 22 Šajā gadījumā Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka Apvienotā Karaliste nav veikusi visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu Direktīvas 85/337 2.–6., 8. un 9. panta pilnīgu un precīzu transpozīciju.
- 23 Prasības atbalstam Komisija norāda uz diviem pamatiem, ar vienu no kuriem tiek apšaubīti *TCPA* 55. un 57. pants, kurus piemērojot, pieteikuma izsniegt būvatļauju saņemšanas gadījumā par pilsētu attīstību atbildīgie dienesti atsauca uz “būves vai zemes lietojuma veida būtiskas grozīšanas” kritēriju valsts tiesībās, kura rezultātā atsevišķiem projektiem netiek piemērota Direktīva 85/337, un ar otru no kuriem tiek apšaubīts, vai šīs direktīvas transponēšanas valsts tiesībās gadījumā Apvienotā Karaliste ir pietiekami saskaņojusi pilsētu attīstības jomā piemērojamās tiesību normas ar piesārņojuma novēršanu, lai nodrošinātu šīs direktīvas 3. un 8. pantā noteikto pienākumu izpildi.
- 24 Tomēr ir jāatzīst, ka prasības pieteikumā Komisija ir skaidri konstatējusi, ka ar 1988. gada un — attiecībā uz Angliju un Velsu — 1999. gada Pilsētu un lauku teritoriālās plānošanas (ietekmes uz vidi novērtēšanas) noteikumiem Apvienotā Karaliste ir pieņēmusi vajadzīgos tiesību aktus, lai valsts tiesību sistēmā transponētu Direktīvu 85/337.
- 25 Tā rezultātā šī prasība sakarā ar valsts pienākumu neizpildi neatbilst šī sprieduma 21. punktā minētajām loģiskuma un precizitātes prasībām, jo tā ir pamatota ar pretrunīgu argumentāciju.

26 No iepriekš minētā izriet, ka prasība ir jānoraida kā nepieņemama.

Par tiesāšanās izdevumiem

27 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Apvienotā Karaliste ir prasījusi piespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šīs iestādes celtā prasība nav pieņemama, tad jāpiespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) prasību noraidīt kā nepieņemamu;
- 2) Eiropas Kopienu Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]